

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 70/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. marca 2008 predbežne prerokoval sťažnosť J. H., S., zastúpeného advokátom JUDr. J. K., M., vo veci namietaného porušenia základného vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkami Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8 C 124/04 zo 7. februára 2007 a Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17 Co 135/07 z 9. októbra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. H. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. decembra 2007 doručená sťažnosť J. H. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenia svojho základného vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1

Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkami Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 8 C 124/04 zo 7. februára 2007 a Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 Co 135/07 z 9. októbra 2007.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal okresnému súdu 30. augusta 2004 „žalobu o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátnej správy a jeho nesprávnym úradným postupom (...)“.

Sťažovateľ k tomu uvádza, že „Vyšetrovateľ pri vykonaní domovej prehliadky zaistil osobné motorové vozidlo zn. ..., (...)“.

Vyšetrovateľ KÚJP PZ T. rozhodnutím zo dňa 18. 09. 2002 obvinil sťažovateľa za trestný čin podľa § 148 ods. 2, 3 Tr. zákona a za trestný čin podľa § 148c ods. 1 Tr. zákona (účinného do 31. 12. 2005).

Proti tomu uzneseniu sťažovateľ podal sťažnosť dňa 20. 09. 2002. Uznesením Krajskej prokuratúry T. zo dňa 01. 10. 2002 bola sťažnosť zamietnutá ako nedôvodná.

Uznesením vyšetrovateľa zo dňa 25. 08. 2003 bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodu, že nie je dokázané, že skutok spáchal obvinený. Uznesením vyšetrovateľa zo dňa 25. 06. 2003 bolo vozidlo vrátené.

Nesprávnym úradným postupom vyšetrovateľa bola sťažovateľovi spôsobená škoda. Osobné vozidlo zn. ... bolo zaistené v čase od 18. 09. 2002 do 25. 06. 2003, t. j. 281 dní. V tom čase sťažovateľ nemohol vykonávať svoje vlastnícke práva a pokojne užívať svoje vozidlo.

Som toho právneho názoru, že sťažovateľ má nárok na náhradu škody odo dňa nezákonného zaistenia jeho osobného vozidla, a to od 18. 09. 2002 aj s príslušenstvom, t. j. s úrokmi z omeškania. (...)

Škoda bola sťažovateľovi ďalej spôsobená tým, že v čase, keď mal vozidlo zaistené, tak musel platiť leasingové splátky vo výške 10.375,- Sk a vozidlo pri tom nemohol používať. Ak si vynásobíme sumu 2.100,- Sk x 281 dní, tak dostaneme sumu 590.100,- Sk. K tejto sume je potrebné ešte pripočítať mesačné splátky vo výške 10.375,- Sk x 9 mesiacov = 93.375,- Sk. Celková škoda bola spôsobená vo výške 683.475,- Sk“.

Okresný súd žalobu o náhradu škody rozsudkom sp. zn. 8 C 124/04 zo 7. februára 2007 zamietol „s odôvodnením, že sťažovateľ nepreukázal vznik skutočnej škody a že odporca sa nedopustil žiadneho protiprávneho konania. Prvostupňový súd na 5-tej strane rozsudku vyslovil právny názor, že vyšetrovateľ krajského úradu justičnej polície uznesením zo dňa 25. 06. 2003 vrátil vozidlo, ktoré bolo zaistené podľa § 21 ods. 3 zák. č. 171/1993 Z. z. Ďalej, že týmto konaním nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu a z uvedených dôvodov súd návrh navrhovateľa zamietol (viď odsek 2 zospodu, str. 5 rozsudku)“.

Krajský súd v odvolacom konaní rozhodol rozsudkom sp. zn. 17 Co 135/07 z 9. októbra 2007 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, pričom sa podľa sťažovateľa nezaoberal vznikom škody, ale len vyslovil svoj právny názor «a to na 5-tej strane rozsudku, citujem „Z trestného spisu naopak vyplýva, že pri ohliadke boli zistené konkrétne skutočnosti, ktoré vzbudili podozrenie o tom, že predmetné motorové vozidlo bolo použité na trestnú činnosť, a preto postup vyšetrovateľa podľa § 78 Tr. poriadku nie je možné hodnotiť ako porušenie pravidiel ustanovených právnymi normami. Ak navrhovateľovi za takejto situácie vznikla škoda, nejedná sa o škodu v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom, za ktorú zodpovedá štát podľa § 18 zák. č. 58/1969 Zb.“».

Sťažovateľ sa domnieva, že „rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne, zo dňa 07. februára 2007 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, zo dňa 09. októbra 2007 bolo porušené právo sťažovateľa na pokojné užívanie majetku garantované v článku 1 Dodatkového protokolu č. 1 Európskeho dohovoru a tiež základné vlastnícke právo garantované v čl. 20 ods. 1, ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky“.

Na základe uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhuje, aby vydal tento nález:

„1. Okresný súd v Trenčíne rozsudkom, zo dňa 07. februára 2007, sp. zn. 8 C/124/2004-76, porušil základné vlastnícke právo sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1, ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a právo na pokojné užívanie majetku podľa článku 1

Dodatkového protokolu č. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom, zo dňa 09. októbra 2007, sp. zn. 17 Co/135/2007-103, porušil základné vlastnícke právo sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1, ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a právo na pokojné užívanie majetku podľa článku 1 Dodatkového protokolu č. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Rozsudok Okresného súdu v Trenčíne, zo dňa 07. februára 2007, sp. zn. 8 C/124/2004-76, sa zrušuje.

4. Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, zo dňa 09. októbra 2007, sp. zn. 17 Co/135/2007-103, sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanovených zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam alebo slobodám je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy subsidiárna, lebo je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 20 ods. 4 ústavy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

Sťažovateľ na ústavnom súde namietal, že rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu, ktorými bola zamietnutá jeho žaloba o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom (vyšetrovateľ) pri zaistení veci (motorového vozidla), boli porušené jeho základné právo zaručené v čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a právo zaručené v čl. 1 dodatkového protokolu.

Vychádzajúc z uvedeného princípu subsidiarity ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti teda skúmal, či má právomoc konať o sťažnosti sťažovateľa, a dospel k záveru, že ochranu vlastníckemu právu pred jeho ohrozením alebo porušením zásadne poskytujú všeobecné súdy, nie ústavný súd.

Podľa čl. 142 ods. 1 prvej vety ústavy súdy rozhodujú o občianskoprávných a trestných veciach.

V súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. IV. ÚS 116/05, III. ÚS 218/07) ústavný súd poznamenáva, že absencia porušenia ústavnoprávných princípov vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti všeobecných súdov za porušenie základných práv sťažovateľa hmotnoprávneho charakteru podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy. Ústavný súd zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil

ústavnoprocesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až 48 ústavy (napr. II. ÚS 78/05). V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (II. ÚS 71/07). Rozhodovanie o základnom práve podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy všeobecným súdom a nevyhovenie návrhu nemožno chápať ako poškodenie označených základných práv sťažovateľa podľa ústavy a dodatkového protokolu.

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti a namietaného porušenia práv sťažovateľa ústavný súd preto konštatuje, že nie je oprávnený konať a rozhodovať v tejto veci, pretože o nej konali a rozhodli všeobecné súdy. Navyše z odôvodnenia sťažnosti, ale najmä z jej petitu, ktorým je ústavný súd podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný, nevyplýva námietka sťažovateľa, že všeobecný súd súčasne porušil aj niektoré z jeho základných práv vyplývajúcich z čl. 46 až 50 ústavy.

Preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ostatnými nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. marca 2008